

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag en het bijzonder kwaliteitskenmerk: "Integratie van evidence based practice in de Ergotherapie" voor de opleiding Bachelor in de ergotherapie (professioneel gerichte bachelor) van HUB - EHSAL**

datum	1. Inleiding
7 mei 2013	Bij brief van 27 september 2012 heeft het instellingsbestuur van HUB-EHSAL te Brussel
onderwerp	een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditatierapport en -besluit (000853)	(NVAO) voor de opleiding Bachelor in de ergotherapie (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 27 september 2012 en ontvankelijk verklaard op 21 november 2012.
bijlage	
1	

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Philippe Meeus (directeur paramedisch dept. Institut Supérieur d'Ergotherapie et de Kinésithérapie -ISEK); domeindeskundige.

Leden:

- Ton Kallenberg (hoofd O & O, Erasmus Universiteit Rotterdam); onderwijsdeskundige;
- Rianne Jansens (docent ergotherapie Hogeschool Zuyd, Heerlen); domeindeskundige;
- Annie Aertsen (tot 31-6-2012 verantwoordelijke ergotherapie Psychiatrisch Ziekenhuis Bettaniënhof); domeindeskundige.

Secretaris:

- Bea Bossaerts

De visitatie heeft plaatsgevonden op 8, 9 en 10 november 2011. Het visitatierapport dateert van 11 september 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLHORA vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie stelt vast dat de opleiding de decretaal bepaalde algemene competenties, algemeen beroepsgerichte competenties en beroepsspecifieke competenties samen heeft verwerkt in het vernieuwde competentieprofiel, dat bestaat uit negen competenties.

De eerste vijf competenties zijn ondersteunende competenties die de kerntaak van elke ergotherapeut en de praktijkuitvoering op professioneel bachelorniveau waarborgen, met toepassing van de descriptors van niveau 6 van de Europese Kwalificatiestructuur.

De volgende vier competenties zijn gerelateerd aan de meest voorkomende ergotherapeutische rollen en kunnen voorkomen in diverse werkvelden.

De competenties zijn kernachtig geformuleerd en bevatten elk maximum tien kerndoelen. Die stemmen volgens de commissie overeen met de decretale eisen die van een professionele bachelor worden verwacht.

De opleiding heeft zich bij het opstellen van het nieuwe competentieprofiel laten inspireren door het domeinspecifiek referentiekader en de concordantiematrix van het Vlaams Overleg Ergotherapie, dat alle Vlaamse opleidingen ergotherapie omvat (VLOE, mei 2009). De commissie heeft dit referentiekader overgenomen. Het competentieprofiel blijft volgens de commissie inhoudelijk conform aan dat referentiekader.

De commissie stelt vast dat het vernieuwde competentieprofiel aansluit bij de actualiteit en gericht is op het handelen van de ergotherapeut. De rol van assessor, behandelaar en adviseur zijn helder, de kerndoelen zijn stapsgewijs omschreven. De uitbreiding met de rol van occupationele zorgverlener biedt een antwoord op de groeiende nood om mensen met zeer beperkte mogelijkheden te ondersteunen in het kwaliteitsvol beleven van hun handelingsituaties, maar zou nog verder onderbouwd kunnen worden vanuit internationale literatuur en nog beter kunnen aansluiten bij de internationale terminologie.

Programma

De commissie stelt vast dat er sinds de vorige visitatie in 2004 drie programmawijzigingen zijn geweest. De programma's in het studiegebied Gezondheidszorg zijn geleidelijk aangepast naar competentiegericht opleiden en werden op elkaar afgestemd. Het werken met leerlijnen is in verschillende fasen doorgevoerd. Het ergotherapeutisch klinisch redeneren staat centraal in de opleiding. Dit wordt ondersteund door een biomedische en

Pagina 3 van 13 humaan wetenschappelijke onderbouw, een ruime inleiding tot het ergotherapeutisch denken en de nodige wetenschappelijke vaardigheden om zich als ergotherapeut verder te professionaliseren. Er is een progressieve inhoudsopbouw en competentieontwikkeling doorheen de drie opleidingsfases, zo stelt de commissie vast. Dit krijgt vorm in zeven duidelijke leerlijnen, die in elk jaar meteen de structuur van het programma aangeven. Het vernieuwde programma biedt een zeer brede gerichtheid op beroepspecifieke vaardigheden, kennis en attitudeontwikkeling en vormt een adequate vertaling van het competentieprofiel, zo stelt de commissie vast. De opleiding geeft aan dat ze eerst een stevige kennisbasis wil meegeven. De commissie waardeert dat de opleiding een internationale ervaring oplegt aan elke student, via Erasmus, VLIR UOS of internationalisation at home.

De opleiding heeft een actueel en beroepsgericht programma, stelt de commissie vast en ze sluit hiermee aan bij de mening van de alumni en stagementoren die ze tijdens de visitatie heeft gesproken. De opleiding is gevestigd in Terranova, een geïntegreerd onderwijs- en gezondheidszorgcentrum met onder meer een dagcentrum en een kinderdagverblijf. Dit is volgens de commissie voor de studenten een unieke manier om kennis te maken met de actuele beroepspraktijk. De mogelijkheden van deze campus zijn didactisch ook sterk ingebouwd in het programma. De commissie waardeert dat de opleiding in verschillende opleidingsonderdelen studiemateriaal uit de praktijk gebruikt, bijvoorbeeld in het KREBP-project (Klinisch Redeneren en Evidence Based Practice-project).

De opleiding heeft volgens de commissie een duidelijke visie op werkplekleren. Die visie is helder uitgeschreven in een document. Er bestaat een criterialijst waaraan stageplaatsen moeten voldoen, hij bevat onder meer leeropportunities, wat de commissie bijzonder waardeert. Voor de stages ziet de commissie slechts enkele kleinere aandachtspunten. Dat een ergotherapeut met slechts één jaar ervaring al kan werken als stagementor, vindt de commissie bijvoorbeeld niet zo'n goede keuze en zij vraagt dan ook de voorwaarden voor stagementoren nauwkeurig uit te werken.

Ook internationale activiteiten dragen bij tot de professionele gerichtheid van het programma. De commissie ondersteunt en waardeert de taakstelling van de opleiding om de selectie voor internationale stages strenger te maken.

In het eindwerk moet de student aantonen dat hij de basiskennis heeft verworven, de beroepsvaardigheden heeft ontwikkeld en de beroepsattitudes bezit om dit alles geïntegreerd in te zetten. De voorbereiding van het eindwerk gebeurt in de leerlijn Evidence Based Practice, die door de hele opleiding heen verweven zit. De student laat in zijn eindproef bovendien zien dat hij kritisch en wetenschappelijk kan omgaan met kennis en kunde. Het eindwerk wordt opgesplitst in een literatuuranalyse (reviewartikel) en een praktijkpaper, vaak sterk gelinkt aan de maatschappelijke dienstverlening. De commissie waardeert dat er duidelijke criteria opgesteld zijn voor beide delen van het eindwerk.

Het proces van competentieontwikkeling wordt in het programma vertaald in leerlijnen, die beroepsondersteunende of beroepsspecifieke opleidingsonderdelen bevatten. Inhoudelijk focussen de leerlijnen doorheen de drie opleidingsjaren op een ander aspect: van 'het normale handelen' over 'het verstoorde handelen' tot 'het eigen therapeutisch handelen'. De commissie vindt dat deze leerlijnen goed uitgewerkt zijn. De alumni en studenten worden bevraagd over de samenhang van het programma. Uit de bevraging van alumni in voorjaar 2011 en van studenten over het nieuwe curriculum (2009-2010) blijkt dat ze tevreden zijn over de samenhang. De studenten moeten nu bepaalde theorievakken volgen voor ze bepaalde stages kunnen doen. Ze worden voor het einde van het academiejaar herhaaldelijk ingelicht over de gevolgen van de volgtijdelijkheid op hun studieduur en studievoortgang.

Pagina 4 van 13 De commissie stelt vast dat de opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een professioneel gerichte bachelor.

De informatie over studietijd wordt op verschillende manieren in kaart gebracht. Via de kwaliteitsbarometer geven studenten hun mening over de studielast. Via de Alumni-enquête worden alumni bevroegd. Via studietijdmetingen (retrospectief of tijdschrijven) tracht men de exacte studietijd van studenten in kaart te brengen. De resultaten worden besproken op een coördinatiegroep. De opleiding kan beslissen om al dan niet een bevraging te doen bij studenten om zicht te krijgen op de mogelijke knelpunten.

De opleiding hanteert passende werkvormen, die volgens de commissie aansluiten bij het didactisch concept en bij de kerndoelen. Er wordt gebruik gemaakt van hoorcolleges, werkgroepen en practica voor de praktijkvakken. De commissie stelt vast dat de meeste cursussen goed zijn. Sommige cursussen zijn echter van minder goede kwaliteit. Ze bevatten hoofdstukken uit boeken gekopieerd zonder bronvermelding en zijn niet altijd op bachelorniveau uitgewerkt. De commissie beveelt dan ook aan de didactische uitwerking van cursussen en het bachelorniveau ervan meer aan te sturen/te controleren conform de vereisten die de opleiding heeft opgesteld

De opleiding was betrokken bij de ontwikkeling van de visie op toetsen voor het studiegebied Gezondheidszorg die inhoudt dat men door de opleiding heen evolueert van vooral kennistoetsing naar vooral competentiegericht toetsen, en gebruik maakt van zowel formatieve als summatieve toetsing. Bij competentiegerichte toetsing kan een student enkel slagen als hij voor alle competenties een minimaal vooropgesteld niveau bereikt. Daarnaast heeft de opleiding een eigen visie uitgewerkt over het toetsen van het geïntegreerd vaardigheidsonderwijs, waarin onder meer de toetsdoelen, het toetsniveau en de toetsvormen omschreven zijn. Voor het geïntegreerd vaardigheidsonderwijs wordt er zo geïntegreerd en competentiegericht mogelijk getoetst. Voor de betrouwbaarheid van de toetsen werkt de opleiding met beoordelingsschalen en wegingscoëfficiënten. De commissie vindt dat een heldere visie voorligt, die ook in de praktijk gerealiseerd wordt. De toetsing is transparant en wordt goed gecommuniceerd met de studenten. Zo heeft de commissie vastgesteld dat over de examenresultaten duidelijke afspraken zijn vastgelegd in een steundocument 'Spelregels bij de evaluatie van studenten: punten en codes, slagen, graden van verdienste, toleranties'.

De evaluatieprocedure van de stages staat volgens de commissie helder beschreven in het stagevademeccum en de ECTS-fiches. De stagementoren hebben duidelijke criteria voor de beoordeling van de student, recent aangepast aan het vernieuwde competentieprofiel. Bij de beoordeling van het eindwerk is er product- en procesevaluatie. De inhoudelijke aspecten en wetenschappelijke criteria tellen elk voor 40% van de eindscore mee, de layout en presentatie elk voor 10% van de eindscore. Uit een overzicht van de cijfers blijkt dat de externe beoordelaar significant lager beoordeelt dan de interne beoordelaar.

De opleiding wil dit ondervangen door gebruik te gaan maken van 'vaste' externe lezers die goed thuis zijn in de manier van beoordelen. De beoordeling van stage en bachelorproef verloopt volgens de commissie overeenkomstig de criteria en is goed uitgebalanceerd.

De commissie stelt vast dat er geen specifieke aanpak is naar studenten uit bepaalde instroomcategorieën. De opleiding kiest ervoor om studenten met carte blanche te laten beginnen maar eventuele moeilijkheden snel te signaleren en ondersteuning te bieden, wat de commissie erg waardeert. Alle instromende studenten worden wel gescreend op hun gebruiksniveau van de Nederlandse taal. De commissie stelt tenslotte vast dat de instelling een geflexibiliseerd studievoortgangmodel hanteert. Meer dan de helft van de studenten volgt het standaardtraject niet en maakt gebruik van dit studievoortgangmodel. Ze kunnen een flexibel individueel jaarprogramma volgen of een combinatie daarvan met gewijzigde ECTS-fiches.

De commissie heeft een gedreven en didactisch en inhoudelijk sterk lectorenteam ontmoet, dat overigens wel kritisch is voor zichzelf. De commissie stelt vast dat het team goed samenwerkt en ondernemend is in zijn streven naar een steeds betere kwaliteit.

Bij de selectieprocedure van onderwijzend personeel hoort een verplichte didactische proef. Ook de inzetbaarheid op het vlak van onderzoek is een belangrijk element bij aanwerving. Nieuwe personeelsleden worden volgens de commissie goed ondersteund. Ze worden uitgenodigd op een introductiedag en krijgen een map met de nodige informatie.

Elke beginnende medewerker, zowel ATP als OP, krijgt een 'meter/peter' toegewezen die de nieuwkomer begeleidt. Tijdens de eerste twee jaar van de tewerkstelling is er minstens jaarlijks een functioneringsgesprek, wat de commissie zeer positief vindt. Nadien zijn er per periode van vijf jaar minstens twee. Bovendien kunnen personeelsleden altijd een functioneringsgesprek aanvragen. De commissie waardeert dat de didactische kwaliteit van de lectoren jaarlijks in kaart wordt gebracht op basis van de didactische scores, opgesteld door een instellingsbrede werkgroep.

De commissie stelt vast en waardeert dat alle vaklectoren Ergotherapie ervaring hebben in een of meerdere sectoren van het ergotherapeutisch werkveld. Vijf lectoren van het onderwijsteam combineren hun onderwijsopdracht op dit ogenblik met een baan in het werkveld. Via het begeleiden van stages, studiebezoeken, eindproeven en projecten onderhouden ook de andere lectoren van de opleiding Ergotherapie nauw contact met het werkveld. In de resonantieraad, op de stagementorendagen en in contacten met alumni wisselen werkveld en lectoren informatie en ervaringen uit. De commissie vernam dat de vakinhoudelijke externe professionalisering van het personeelslid in eerste instantie zijn eigen verantwoordelijkheid is. De commissie beveelt wel aan om kritisch na te gaan of de academische vaardigheden - nodig voor de begeleiding van de bachelorproef - aanwezig zijn en om eventueel bestaande vormingsinitiatieven uit te breiden.

De instelling informeert de medewerkers maandelijks via intranet, mail, affiches en folders over interessante externe bijscholingsinitiatieven. Via een digitale tool op het personeelportaal kan men externe navorming aanvragen. Indien relevant kunnen lectoren ook een bedrijfsstage volgen in één of andere setting van de gezondheidszorg. De commissie is van mening dat de opleiding ook de inhoudelijke vakgebonden aspecten in kaart moet brengen, zoals dat voor de didactische aspecten gebeurt. De commissie adviseert dan ook om een goed evenwicht te vinden in de begeleiding en de kwaliteitsborging van enerzijds de didactische en anderzijds de vakinhoudelijke vorming.

De commissie beveelt tevens aan activiteiten en contacten internationalisering gestalte te geven met meerdere collega's zodat dit meer gedragen wordt door het team.

De commissie vernam dat, om efficiënt te werken en het didactisch niveau te optimaliseren, het personeel wordt ingezet in de verschillende opleidingen van het studiegebied en dat er wordt samengewerkt in vakwerkgroepen volgens de leerlijnen. Het totaal aantal lectoren bedraagt 21, meestal vrouwen (15). De meesten zijn deeltijds verbonden aan de opleiding, wat leidt tot een team van 7,85 voltijds equivalenten. Er zijn 150 studenten in de opleiding of 134,6 voltijds student equivalenten. De huidige student/lectorratio bedraagt 17,1.

Voorzieningen

De opleiding Ergotherapie is sinds september 2009 gevestigd op de nieuwe campus Terranova, hartje Brussel. Samen met de structurele partner ziekenhuis Sint-Jan Brussel vormt deze campus een geïntegreerd onderwijs- en gezondheidszorgcentrum: Health and Education Center Terranova. Alle betrokkenen zijn tevreden over deze voorzieningen. De commissie stelt vast dat de voorwaarden voor interprofessionele samenwerking en afstemming tussen andere disciplines in de Terranovacontext duidelijk aanwezig zijn.

Pagina 6 van 13 Het werkplekleren in het het kinderdagverblijf en het dagcentrum heeft al vorm gekregen. De commissie waardeert het bijzonder dat deze inbedding zorgt voor een continue leerwerk omgeving voor de student. De samenwerking met andere partners van Terranova onder hetzelfde dak is gebaseerd op een goed doordacht didactisch concept. De praktijkruimten van de opleiding zijn volgens de commissie goed uitgerust. Zo zijn er een skillslab creatieve vaardigheden, een skillslab assessments en een skillslab adl, met twee soorten keukens, hoog-laagbed, soorten rolstoelen en hulpmiddelen. De skillslabs zijn multi-inzetbaar door de aanwezigheid van opname-apparatuur, bijvoorbeeld voor werkcolleges sociale vaardigheden, eventueel interdisciplinair. De commissie vindt het een meerwaarde dat studenten ook zelfstandig kunnen oefenen in de praktijkruimten. De bibliotheek is verspreid over een aantal etages. Ze bevat alle basiswerken en digitale databanken voor ergotherapie, zo stelde de commissie vast (Academic Search, Sinal, ...). Er is interbibliothecair leenverkeer mogelijk (IBL) tegen goedkope tarieven. De commissie stelt vast dat de informatie en begeleiding van abiturienten en instromers goed verloopt. Ze krijgen informatie via onder meer de website en brochures. De instelling heeft de studentencoaching duidelijk gedefinieerd als 'alle activiteiten die gericht zijn op het maximaliseren van slaagkansen van bekwame en gemotiveerde studenten door de uitbouw van een ruim aanbod van laagdrempelige begeleidingsmogelijkheden'. De coaching omvat vier pijlers die met elkaar verweven zijn: de traject- en studiebegeleiding door de opleiding zelf worden verzorgd en de studentenbegeleiding en ombudsdienst, georganiseerd door het instellingsbrede Centrum voor Studentenbegeleiding en -voorzieningen. Er is regelmatig overleg en een goede samenwerking tussen de verschillende actoren die met de begeleiding van de studie en studenten op de verschillende vlakken te maken hebben, zo stelt de commissie vast. De commissie concludeert dat de studiebegeleiding goed is ingebed in de opleiding.

Interne kwaliteitszorg

De commissie is van mening dat de hogeschool een doordacht beleid voert op het gebied van de kwaliteitszorg op basis van een duidelijke visie. Er zijn duidelijke procesbeschrijvingen van wanneer wat wordt geëvalueerd. De verantwoordelijkheid van de opleiding is duidelijk en het borgingssysteem is sterk. Het meerjarenplan van de hogeschool wordt jaarlijks geactualiseerd in een strategie- en werkingsplan om permanente verbetering en innovatie te stimuleren. Het bestaat uit streefdoelen of taakstellingen per opleiding en per dienst waaraan het volgende academiejaar bij voorrang zal worden gewerkt.

De commissie stelt vast dat er verschillende evaluaties worden uitgevoerd bij de diverse stakeholders. Interne en externe audits en onderwijsvisitaties vullen elkaar aan. Het zelfevaluatie rapport geeft een overzicht van de evaluatiemethoden en -instrumenten bij de verschillende stakeholders: personeel, studenten, alumni en externe deskundigen. De commissie vernam dat de efficiëntie en effectiviteit van het kwaliteitssysteem jaarlijks worden geëvalueerd door de directie in het strategie- en werkingsrapport. Dit is een tool om de vooruitgang te bewaken. Het vormt mede de input voor het nieuwe strategie- en werkingsplan van het volgende academiejaar.

De aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie en de verbeterpunten uit het zelfevaluatie rapport zijn opgenomen in een opvolgingstabel. Daaruit kan de commissie afleiden dat de meeste aanbevelingen zijn opgevolgd. Zo is er bijvoorbeeld een vernieuwd curriculum ingevoerd, in grote mate gericht op competentiegericht opleiden en werd er een stageprocedure uitgeschreven.

Taakstellingen en projecten worden in het kader van het strategie- en werkingsplan geselecteerd, gepland en opgevolgd. De verbeterprojecten zo stelt de commissie vast,

Pagina 7 van 13 volgen de systematiek van de PDCA-cyclus: doelstellingen expliciteren, activiteiten ontplooiën, resultaten evalueren, bijsturen en gerealiseerde verbeteringen verankeren. De vooropgestelde taakstellingen zijn volgens de commissie duidelijk geformuleerd in termen van verifieerbare uitkomsten. De doelen, middelen en producten worden gespecificeerd. Zo nodig worden de taakstellingen nog uitgewerkt in actieplannen met opeenvolgende stappen, streefdata, taakverdeling en toewijzing van middelen. Alle stakeholders worden op diverse manieren betrokken bij de opleiding en de kwaliteitszorg, zo stelt de commissie vast. Zo maakt elke lector die lesgeeft in de opleiding deel uit van het onderwijsteam onder leiding van het opleidingshoofd, dat onder meer curriculumontwikkeling, cursusontwikkeling, onderwijsuitvoering, personeels-beleid en informatiedoorstroming bespreekt. Verder zijn er de vakwerkgroepen, vaak opleidings-overschrijdend, en diverse projectgroepen.

De Studentenraad vertegenwoordigt alle studenten van de instelling. Het is een raadgevend orgaan over alle aangelegenheden die de studenten aangaan en dat vertegenwoordigers afvaardigt voor de onderwijskundige en organisatorische participatieorganen.

De Alumniwerking is uitgebouwd op het niveau van de groep van de professionele opleidingen. Er is een coördinator aangesteld en een stuurgroep met vertegenwoordigers van de verschillende studiegebieden en opleidingen. De werking wordt ondersteund door een website met specifieke pagina's per opleiding.

De opleiding houdt geregeld een resonantieraad met vertegenwoordigers uit het werkveld, waar de finaliteit van de opleiding, de curriculumvernieuwing en lopend onderzoek aan bod komen. Alle lectoren van praktijkgerichte vakken zijn betrokken bij de resonantiecommissie. De commissie adviseert wel om collega's uit het werkveld actiever te betrekken bij bevestigingen, verbetertrajecten en nieuwe initiatieven.

Er vindt altijd een terugkoppeling plaats van de metingen en de verbetertrajecten naar alle actoren. De studenten zijn tevreden over de graad van inspraak. Ze geven aan dat problemen doorgaans informeel worden opgelost.

Resultaten

Uit de stage-opdrachten en -verslagen die de commissie ingekeken heeft, blijkt de relatie met hetgeen in cursussen aan bod is geweest, bijvoorbeeld cliëntdossier, reflectie op eigen handelen, EBP. De student wordt aangestuurd in het uitgebreid documenteren waardoor het stagelopen en het klinisch redeneerproces inzichtelijk is. Bij het cliëntdossier moet de student modellen gebruiken die hij heeft geleerd in de opleiding, bijvoorbeeld een praktijkmodel om het handelen van de cliënt te analyseren. Studenten moeten EBP toepassen tijdens het therapeutisch handelen met de cliënt. Het niveau van beschrijvingen bij de ingekeken stageverslagen is verschillend, maar dit was ook zichtbaar in de feedback van de lector en in de beoordeling, zo stelt de commissie vast.

Alle ondervraagde alumni hebben een internationale leerervaring opgedaan. Uit de accreditatiescan blijkt dat lectoren, mentoren en studenten tevreden zijn over de internationalisering in de opleiding.

Het niveau van de opleiding wordt bevestigd door de kwaliteit van de recente bachelorproeven die de commissie gelezen heeft. Het niveau van de eindwerken is doorgaans goed volgens de commissie, en in harmonie met de gegeven scores. De bachelorproef is recent aangepast en de kwaliteit van de eindwerken van 2010-2011 is nu duidelijk beter op bachelorniveau dan in de voorgaande jaren, zo stelt de commissie vast. Om de kwaliteit van het eindwerk te borgen zal de opleiding nieuwe concrete criteria uitschrijven voor onder meer de cesuurbepaling van de eindproef, wat de commissie ondersteunt. De commissie vindt verder dat de evidence based practice heel knap aanwezig is in de eindwerken. De commissie vindt de veranderingen in de recente eindwerken positief. De commissie

Pagina 8 van 13 suggereert niettemin dat er in de lessen over EBP nog beter wordt uitgelegd welke soorten onderzoeken er zijn met bijbehorende richtlijnen. Hoe dan ook vindt de commissie het niveau van de eindwerken goed.

De commissie stelt vast dat HUB streefcijfers voor onderwijsrendement heeft geformuleerd:

- minstens 60% van de studenten in het eerste jaar van het modeltraject moet voor meer dan 75% van de studiepunten in zijn/haar jaarprogramma een credit halen;
- minstens 75% van de studenten die voor de aanvang van het academiejaar tussen 60 en 120 studiepunten hebben verworven moet voor meer dan 75% van de studiepunten in zijn/haar jaarprogramma een credit halen;
- minstens 90% van de studenten die voor de aanvang van het academiejaar tussen 120 en 180 studiepunten hebben verworven moet voor meer dan 90% van de studiepunten in zijn/haar jaarprogramma een credit halen.

Voor de professionele bacheloropleidingen werd als streefcijfer vooropgesteld dat minstens 80% van de studenten de opleiding afwerkt met maximaal 1 jaar extra. Op twee studenten na, wordt dit streefcijfer de voorbije zes jaar gehaald. De studieduur schommelt, maar kent een licht stijgende trend van 3,25 jaar in 2005-2006 tot 3,41 jaar in 2010-2011. De opleiding geeft aan dat de mogelijkheid om afstuderen in februari hier een rol speelt.

De commissie vernam dat de hogeschool uitgebreid informatie bijhoudt om na te gaan of ze haar doelstellingen en streefcijfers bereikt. De basis hiervoor werd vijf jaar geleden gelegd. De missie van de instelling kreeg een vertaling in een aantal speerpunten, waaraan indicatoren werden gekoppeld die op een overzichtelijke en interactieve manier worden gerapporteerd in een scorecard.

*Bijzonder kwaliteitskenmerk: "Integratie evidence based practice in de Ergotherapie"
Differentiatie en profilering*

Door alle opleidingsjaren heen stelt de commissie een sterke gedrevenheid vast voor evidence based practice. De wijze waarop studenten geleidelijk aan vertrouwd geraken met evidence based practice is volgens de commissie zeer doordacht en afgestemd op de professionele opleiding tot ergotherapeut.

De profilering werd duidelijk tijdens de visitatiegesprekken. De alumni geven tijdens de visitatie spontaan aan dat ze op stage leren klinisch redeneren en evidence based werken en dat evidence based handelen voor hen vanzelfsprekend is. Ook het werkveld geeft spontaan EBP aan als een sterk punt van de opleiding. Dit was in andere opleidingen niet het geval. Het onderwijzend personeel maakt tijdens de visitatie duidelijk wat de draagwijdte is van EBP. Hier klonk het heel duidelijk: 'Studenten duidelijk maken dat wat ze doen in de praktijk moet gebaseerd zijn op evidence uit de literatuur, en dat ze dit integreren met de zorgvraag en de expertise van de cliënt en hun eigen expertise als beroepsbeoefenaar.'

De commissie stelt vast dat in vergelijking met andere professionele - en zelfs academische - bacheloropleidingen de doelen van de HUB-opleiding meer gericht blijken te zijn op het verwerven van instrumentele onderzoeksvaardigheden, op nieuwsgierigheid voor ontwikkelingen in de ergotherapie en op het ontwikkelen van de vaardigheid om onderzoeksresultaten aan de praktijk te koppelen.

Dat deze opleiding een zeer duidelijk profiel heeft inzake EBP, blijkt ook uit het feit dat andere hogescholen en opleidingen vragende partij zijn om te leren van de EBP-expertise van de opleiding. Deze opleiding blijkt inderdaad een koploper te zijn op dit punt.

De vraag naar aandacht voor evidence based practice komt in de eerste plaats van het werkveld. Toekomstige werkgevers verwachten bachelors Ergotherapie die hun handelen kritisch durven in vraag stellen en het onderbouwen met wetenschappelijke gegevens. Het EBP-kenmerk draagt dus bij tot de professionele gerichtheid van de opleiding. De leerlijn 'evidence based practice' telt in totaal zestien studiepunten en is ook sterk verweven in de rest van het curriculum, wat het volgens de commissie nog sterker maakt. Alle papers die studenten tijdens de opleiding uitwerken worden beoordeeld op enkele formele evidence based kenmerken. De vaardigheden die studenten verwerven in de leerlijn 'Evidence based practice' leren ze ook toepassen in de leerlijn 'Klinisch redeneren' en de leerlijn 'Werkveldervaring'. Zo moeten studenten in hun documentatieportfolio aantonen hoe ze een behandeling van een specifieke patiënt onderbouwen door wetenschappelijke gegevens op te zoeken, te selecteren en te bespreken in relatie tot de specifieke casus. Over de uitbouw van de leerlijn is er regelmatig overleg met het diensthoofd van het onderzoekscentrum Praktijkgebaseerd Onderzoek en Dienstverlening van de HUB-EHSAL om de leerlijn af te stemmen op nieuwe evoluties in het wetenschappelijke denken. De commissie vindt dit een sterke borging voor de kwaliteit van de leerlijn.

Concretisering

De leerlijn evidence based practice is voor de commissie zichtbaar in de doelstellingen, het programma, het onderwijsproces, de cursussen, de voorzieningen, de taakomschrijving en kwaliteiten van de staf en de output. Zo is 'Doordacht en planmatig handelen vanuit een evidence based kader' de eerste van de negen competenties die de opleiding vooropstelt, verder geconcretiseerd in negen kerndoelen.

De opleiding heeft een wetenschappelijk referentiekader rond EBP en klinisch redeneren. Zo vormt in de derde opleidingsfase de eindproef de belangrijkste opdracht en meteen een overkoepelende competentietoets van de leerlijn. De student moet aantonen dat hij de verworven competenties kan toepassen op een probleem dat in samenspraak met het werkveld geformuleerd werd. De student beoordeelt op kritische wijze onderzoeksartikelen met een beoordelingslijst aangereikt in de cursus EBP en moet tot een conclusie komen. Studenten leren zo een probleemstelling goed te onderbouwen met kwalitatief goede literatuur, die kritisch wordt geanalyseerd. Doordat de probleemstelling meestal een vraag uit het werkveld is, worden zij ook gestimuleerd tot het 'vertalen' van de verkregen kennis naar de praktijk en deze te integreren met de expertise van de vraagsteller. De lector EBP bewaakt de kwaliteit van de keuze van artikelen via de abstracts die de student bij zijn eindproef voegt.

De commissie vindt het positief dat de leerlijn 'evidence based practice' ook geïntegreerd wordt in andere leerlijnen. In alle opdrachten die uitgewerkt worden is aandacht voor wetenschappelijke criteria en taalcriteria. In de opleiding wordt veel aandacht besteed aan het aanleren van bepaalde attitudes: bronnen controleren, correct refereren naar gehanteerde bronnen, kritisch houding t.a.v. jezelf als ergotherapeut, kennis en bronnen en samenwerking met anderen.

In alle opleidingsonderdelen zijn ook lectoren met een mastergraad betrokken omwille van hun wetenschappelijke vaardigheden. In dit verband adviseert de commissie om continu aandacht te hebben voor de professionalisering van lectoren rond EBP.

De opleiding zorgt dat de beschikbare evidence-based didactisch materialen op school aanwezig zijn, bijvoorbeeld diagnostische instrumenten en ergotherapeutische oefenmaterialen behorende bij bepaalde behandelmethodieken.

Pagina 10 van 13 Qua output stelt de commissie tijdens de visitatie vast dat evidence based werken voor studenten en afgestudeerden een evidentie blijkt. In de zomer van 2011 is de eerste lichte studenten volgens het nieuwe EBP-programma afgestudeerd. Tenslotte beveelt de commissie aan om de inhoud van de cursus EBP beter af te stemmen op het handboek van Fischer & Julsing (2007) dat wordt gehanteerd.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd, inclusief het oordeel inzake het bijzonder kwaliteitskenmerk. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Pagina 11 van 13 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	G
		2.5 toelatingsvoorwaarden	G
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	G

Eindoordeel: positief

5. Oordeel bijzonder kwaliteitskenmerk: "Integratie evidence based practice in de Ergotherapie"

Facet	Oordeel
Differentiatie en profilering	G
Kwaliteit	G
Concretisering	V

Eindoordeel NVAO: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende
7 Bijzonder kwaliteitskenmerk	voldoende

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de ergotherapie (professioneel gerichte bachelor) van HUB-EHSAL.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de ergotherapie (professioneel gerichte bachelor) van HUB-EHSAL goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd.

Tevens verleent de NVAO het bijzondere kwaliteitskenmerk "Integratie van evidence based practice in de Ergotherapie".

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 7 mei 2013

Voor de NVAO,

Paul Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 13 van 13 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	HUB-EHSAL
– adres instelling:	Stormstraat 5
	B-1000 Brussel
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de ergotherapie
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebied	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	geen